I Folketingsgruppen har vi fastlagt 3 overordnede mål for vort arbejde:
For det første skal vi kunne fremvise perspektiver og visioner for en helt ny udvikling.
For det andet skal vi være aktive kritikere af den uhæmmede kapitalisme, ulighed, magtmisbrug og grådighed.
Og for det tredie skal vi søge konkret indflydelse for at skabe mere retfærdig fordeling af goderne, bedre miljø og udvide demokratiet.
3 mål, der skal arbejdes bevidst på hver dag. Som ikke kan stå alene og som ikke skal stå alene.
Lad mig begynde med en tilståelse. Listen over SF-sejre - små og store - er i dag længere end den har været nogensinde, i den tid jeg har været gruppeformand. Ja - i de 15 år jeg har været medlem af Folketinget. Derfor håber jeg også, at vi i dag kan få en diskussion om, hvordan vi fortsætter presset for yderligere og helst mere dybtgående SF-sejre og samtidig, hvordan vi viser sammenhæng mellem disse og SF's overordnede visioner. Sammen med den benhårde kritik af den rå kapitalisme og grådighed. En sådan diskussion er vigtig og afgørende for, at vi kan skabe øget opslutning og tillid til vort sammenhængende røde og grønne projekt.
Tilbage til nogle af de sager, som vi har præget afgørende. I flæng får I en række af SF's sejre: Stop for store butikscentre, forbud mod antipersonelminer, stop for mere kulfyring i elværkerne, 2400 flere uddannelsespladser hvert år
de kommende år, miljøvurdering af den kommende finanslov, mindst 2000 voksenuddannelsespladser, 2-års projektet for redning af daghøjskolerne, magtudredning, afskaffelse af revselsesretten, WTO-sager skal fremover behandles i Folketinget, rapporten fra Dansk Udenrigspolitisk Selskab om optagelsen af de central-og østeuropæiske lande, beskyttelse af børn i forhold til film, opprioritering af arbejdsmiljø, 1 % mere vedvarende energi om året, græsrodsradio og TV i medieforliget, penge til nybyggeri af færger til småøerne, standsede planer om selskabstømning af NESA, et afgørende gennembrud for grøn beskæftigelse, økologi, begrænsning af overarbejde, hjælp til de senil demente, øget hjælp til de svageste børn - til børnepsykiatri og døgninstitutioner, praktikformidling for vanskeligt stillede unge.
Listen er på ingen måde fyldestgørende, - meget er sikkert glemt - men skal blot bruges til at illustrere den nye politiske situation, der er opstået på Christiansborg. At vi så ovenikøbet kan notere den sejr - hjulpet af et politisk flertal i Sverige, godt nok -

at Barseback skal lukke, nævnes blot for fuldstændighedens skyld.
Vore stemmer for finansloven var åbenbart så farlige, at CD forlod regeringen, og må nu forventes at bevæge sig direkte over mod Uffe Ellemann og Venstre. Vi græder tørre tårer over denne ændring i regeringen. Vi har jo som bekendt aldrig rådet Nyrup til at danne regering med CD! Tiden er i stedet inde til at presse socialdemokraterne og de radikale endnu hårdere på en lang række områder.
Og udenfor Folketinget er der bevægelser igang, som vi kan glæde os over. Den politiske forbruger, presset for stadig flere økologiske varer, sunde fødevarer, rent drikkevand, kravene om etik i virksomhederne, etiske regnskaber og diskussionen om virksomhedernes sociale ansvar. Alt sammen en klar tendens i tæt familie med os. Ikke at disse ting kan stå alene. Det kan de ikke, men de er helt afgørende elementer i den politiske debat i dag. Jeg tror, det er et råb fra rigtig mange mennesker om, at de ønsker at tage ansvar. Og at de opfatter politik også som et spørgsmål om moral og holdninger. Det er vigtigt, at vi i SF fortsat allierer os direkte med disse nye krav. I konfrontation med stærke kapitalinteresser, der ikke vil give os lov til at fravælge gensplejset soya, der ikke vil give reelle valgmuligheder på fødevarehylderne, men som vil fylde os med lavkvalitetsmad. Stærkt støttet af en omfattende reklameindsats - der bruges 4 mia. kr. alene i Danmark på reklamer.
Og samtidig i konfrontation med stive systemer og systemtænkning, der ikke giver handlemuligheder. Elafgifterne bør f. eks. indrettes, så de bliver progressive ud over et vist basisforbrug til fordel for de laveste indtægter og til fordel for miljøet.
På en lang række områder er vore holdninger langt mere udbredte og accepterede i befolkningen - langt ud over vore kun 7,3% af stemmerne - Vi er ikke spor alene. Det giver os ekstra styrke, når der skal forhandles.
Men lad os heller ikke glemme, at det ofte handler om et langt længere træk end de daglige TV-aviser kan fortælle.

- Hvis ikke SF for over 10 år siden havde startet kampen for økologisk landbrug, så havde der i dag ikke eksisteret den valgmulighed, som forbrugerne i dag udnytter.
- Hvis ikke SF i de sidste 2 år havde taget diskussionen om WTO, så ville der slet ikke være en debat om WTO-standarden, men alt blot være overladt til embedsmænd.
- Hvis SF ikke for flere år siden lancerede begrebet "grøn beskæftigelse", så ville der ikke have været gennemslag i dette års finanslov og vi ville ikke have skabt

forståelse for at miljø og nye arbejdspladser hænger sammen.

- Hvis ikke SF og græsrødderne havde ført an imod Barseback og for vindmøller i årevis, hvad så?
- Hvis ikke SF havde foreslået orlovsordninger i over 10 år ville der ikke have været orlovsordninger overhovedet.
- Hvis ikke SF gang på gang i 9 år havde foreslået analyser af magtforhold og magtkoncentrationen så havde vi ikke fået gennembrud i år.

Fortsæt selv listen.

Jeg nævner ikke alt dette for at vi skal være selvgode, men for at vi skal huske, at aktuelle sejre og gennembrud kun kommer, når vi tænker langsigtet og presser på. Til vore egne sejre hører vel også, at ingen efter dette års forløb kan beskylde os for ikke at ville være økonomisk ansvarlige - at vi hellere vil ligge i hængekøjen. Vi tager gælden alvorligt. Den skal ned. Både udlandsgælden og det offentliges gæld. Gældsætningen er en møllesten om halsen på næste generation akkurat ligesom miljøgælden. Og her er nok et nyt begreb, som vi nok skal bruge et par år for at få gennemslag for. Miljøgælden handler om, at det er næste generation der skal tilbagebetale oprydningen efter vor nuværende "Titanic-kurs", når det gælder miljøet. Skurken er

den uhæmmede økonomiske vækst, hvor det tæller på plussiden, at udslippene øges i takt med produktionen og transporten. Mange tror, at vi overdriver, men det er barsk realitet, at vi i Danmark kører på første klasse direkte i miljøafgrunden. Her er et af de punkter, hvor regeringens højt opreklamerede projekt om Danmark som foregangsland kommer helt til kort. Danmark bliver sammenlignet med de andre lande på første klasse og man sammenligner i øvrigt kun, hvor hurtigt hinanden kører, og hvad der i øvrigt står på instrumentbrædtet. Ingen diskussion om, hvor motorvejen går hen.

Det kan vi til gengæld sige for sikkert:

Vi kører direkte i afgrunden, med mindre der sadles kraftigt om. C02- udslip blandt de højeste i verden. Med en affaldsmængde blandt de højeste, med et udslip fra landbruget blandt de højeste, med en ukontrollabel vækst i transportarbejdet, er svaret klart. Der skal udvikles en meget stærkere miljøindsats. Svend Auken er en god miljøminister.

Den bedste vi har haft endnu, men han mangler jo helt gennemslag i regeringen, når

regeringens samlede politik er så grundlæggende skæv. - Finansministerens, økonomiministerens, statsministerens.
Regeringens politik hedder vækst nu - med noget grønt, mest til pynt - og høj cigarføring, i udlandet, og så kigger vi på vækstens pris., senere. Det vil SF ikke acceptere. Udviklingen skal vendes. Starten blev taget med aftalen om miljøvurdering af finansloven. Men vi standser ikke her. Vi fortsætter i forhandlingerne om næste års finanslov. Der skal nedsættes en kommission for bæredygtig udvikling, der skal inspirere med analyser og - især - konkrete forslag. Miljøeftersyn af alle politikområder. Lad os begynde med subsidiernes virkning på miljøet - fra landbrugspolitikken til befordringsfradraget. En afviklingsplan for kul og bindende C02 mål. Kollektiv trafik og en grøn bilpolitik. Ud af kemikaos .En plan for et pesticidfrit Danmark. Økologisk landbrug.
Kampen for social retfærdighed kræver desværre et langvarigt pres. Det er blevet ufint at tale om uretfærdige forskelle, desværre også i store dele af socialdemokratiet. Men der er store og uretfærdige forskelle - også i Danmark.
Vi vil ikke acceptere de usle forhold, som bydes mange psykiatriske patienter, som bydes narkomaner og andre på bunden af dette samfund. Vi vil ikke acceptere, at der ikke kan findes ressourcer til pasning af gamle og syge i dette et af verdens aller rigeste lande. Vi vil ikke acceptere, at
lavtlønnede beskattes så urimeligt hårdt. Næste skattereform skal handle om at nedsætte skatten på de laveste indtægter, men til gengæld kan der tages i toppen. Husprisstigninger på 10 % skader de unge, der skal ud på boligmarkedet. Det må standses. Et middel er afvikling over en række år af rentefradragsretten. Vi vil ikke acceptere, at lejerne fortsat forfordeles. Forringelserne på arbejdsmarkedsområdet bekæmper vi. 52-ugers reglen skal afskaffes, fjernelse af stramninger på positivlisten ved uddannelsesorlov, flere rigtige job til unge og ældre- på overenskomstmæssige vilkår, genindførelse af 26 ugers reglen for at være dagpengeberettiget, bedre muligheder for delefterløn fra 55 års alderen, flere job til omsorg i det offentlige,
Vi har en vision om et samfund, hvor der er rum til alle. Hvor ALLE, enten er i arbejde, under uddannelse eller på orlov. Og med større frihed til den enkelte.
Det er også derfor, vi er kritiske overfor regeringens udkast til bistandslov. Jeg vil gerne i dag citere LO s henvendelse til Folketinget om bistandsloven: "Det er vigtigt at dæmme op for de udstødnings- og marginaliseringstendenser, der præger vores

samfund i dag. Tendenser som vil blive forstærket, såfremt der ikke skrides til handling. Det er vanskeligt at forestille sig, at den foreslåede revision af bistandsloven kan løfte den opgave"
SF er helt enig.
Derfor opfordrer jeg i dag regeringen til at ændre forslaget til ny bistandslov på 4 områder:
*Skab sikkerhed for at der eksisterer behandlingstilbud til narkomaner og sindslidende. Giv svage gamle og handikappede en ret til en appelindstans. Giv de svageste rettigheder.
*Alle børn skal have ret til daginstitutioner - også de arbejdsløses. Børnene skal ikke straffes 2 gange.
*Det skal kunne betale sig at arbejde - også for gældstyngede bistandsmodtagere. Giv chancer.
*Arbejdsforhold og løn skal være anstændige og forhandles på normal vis - også for mennesker på aktivering.
Hvis regeringen er villig til disse ændringer kan der forhandles med SF. En bistandslov skal efter vor opfattelse handle om, at samfundet skal være et fællesskab, ikke en jungle. Derfor advarer vi socialministeren mod at lave forlig med de borgerlige.
Åbenhed og demokrati hører sammen. Derfor er SF da også i front - både når det gælder åbenhed og udvidelse af demokratiet. Og vi har opprioriteret området i det forløbne
år. Vi har stillet forslag om øget mulighed for bindende folkeafstemninger lokalt, samt demokratisering af ATP ,Lønmodtagernes Dyrtidsfond og pensionskasser.
Desværre har det ikke været åbenhed, der har præget de øvrige partier i årets løb. Det er intet mindre end en demokratisk skandale, at der ikke er flertal i Folketinget for at fortsætte undersøgelsen af dansk atompolitik efter 1968. Kun een forklaring er desværre mulig. Der er for mange nulevende politikere, der vil komme i søgelyset, hvis undersøgelsen blev ført op til Uffe Ellemann og Schlütters atomvalg i 1988.
En række partier pønser på at lukke dørene i fremtidige kommissionsdomstole og undersøgelsesretter. Underforstået at Tamilsagen nærmest blev skabt på grund af en pressehetz. Det er jo helt modsat. Tamilsagen fik det bedste frem i pressen blandt andet på grund af åbenheden. Vi appellerer til de øvrige partier om ikke at lukke

dørenen . Samtidig fortsætter vi presset for at få offentlighedsbestemmelser i offentligt ejede virksomheder som f.eks. Øresund og Storebælt, ligesom åbne postlister igen ligger på Folketingets bord. Også Folketinget skal åbne sig. Mange andre parlamenter i Europa holder et hav af åbne møder i udvalgene. Det bør også ske i Danmark. Kun gennem mere åbenhed kan man modvirke de mange negative tendenser, der kommer på grund af medieudviklingen.

Sidste år sagde SF s folketingsgruppe ja til dansk deltagelse i IFOR-aktionen i Bosnien Hercegovina efter lange og vanskelige diskussioner. En beslutning, som vi ikke har fortrudt. Tværtimod.

Når det gælder dansk deltagelse i Albanien har vi sagt nej. Usikkerheden om hele aktionens formål, om Berishas fremtid og dermed risikoen for at komme til at blive opfattet som part i sagen på Berishas side har fået os til at sige nej.

Forhandlingerne på EU's regeringskonference har optaget en del af vor opmærksomhed - for øvrigt i ganske tæt kontakt til HB og forretningsudvalget. De sidste debatter i Folketinget bekræfter, at SF er blevet det afgørende nøgleparti i hele EU- debatten. En rolle vi skal være glade for, fordi den giver os maksimal mulighed for at presse regeringen i sidste forhandlingsrunde. Det vil vi vide at udnytte. Vi nærmer os snart målstregen. SF s krav og tidsplan er klar. Vedtaget af HB allerede i februar. Regeringen ved hvad den har at rette sig efter. SF kræver, at den danske regering afholder en folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen.

Forbeholdene skal stå uantastet efter regeringskonferencen, så
de sikres i det endelige traktatkompleks. Derfor er traktatudkastene ikke spiselige for Danmark.

Miljøbestemmelserne skal være stærkere end de foreslåede fra det irske formandsskab. Det demokratiske underskud skal bekæmpes ved at sikre de nationale parlamenter en ny og større rolle i EU, mere offentlighed og åbenhed. Der skal skabes fleksibilitet ud fra tankerne om glidende medlemsskab for Central-og Østeuropa, ud fra tankerne om undtagelserne som murbrækker for fleksibilitet og på en måde der ikke cementerer den fransk-tyske akse. Som bekendt gør vi regnebræddet op når vi kender resultatet på regeringskonferencen. Derfor i dag kun denne kommentar direkte til Danmarks 2 hovedforhandlere. Poul Nyrup og Niels Helweg.

I SF vogter vi jer nøje i forhandlingerne. Vi behøver måske ikke at minde jer om det.

Men alligevel. På
regeringskonferencen er der enstemmighed. Det betyder, at det er jer, der siger ja til sidst. Hvis det ja udebliver afsluttes regeringskonferencen ikke. Det betyder helt kontant, at I kan sikre forbeholdene, hvis I vil Ingen kan tvinge Danmark til en løsning om forbeholdene, som I ikke vil acceptere. Og det betyder samtidig, at de øvrige SF-krav om miljø, nationale parlamenter, fleksibilitet, åbenhed m.m. kan fremføres med stor styrke. Den position forpligter. SF vil fortsætte presset helt op til det afgørende forhandlingsmøde i Amsterdam i juni.
Jeg vil slutte med at vende tilbage til den stærkere fokusering på etik og moral i politik. Det var usselt, da regeringen aflyste Salman Rushdies besøg, og heldigvis blev sagen sat eftertrykkeligt på plads af Folketinget med SF i spidsen. Men tilbage står bl.a. manglen på konsekvens overfor Iran fra EU s side. I årevis kunne dansk Iranpolitik overfor præsetstyret staves med 4 bogstaver: FETA. Den har været umoralsk og forkert. Vi opfordrer regeringen til i EU at arbejde for en langt skrappere kurs overfor Iran.
Hvor der er kritik af Iranpolitikken, skal jeg til gengæld rose regeringen for, at den til sidst mandede sig op, når det gælder Kina. Det har varet alt for længe, men det er godt, at et land i Europa turde gå i spidsen og bevare sin selvrespekt. Lad os fortsætte den linie i de kommende måneder.
Mærkværdigvis fører fokuseringen på moral og holdninger ikke til et folkeligt pres for en bedre indvandrerpolitik og bedre integration af flygtninge og indvandrere. Tværtimod råber højrefløjen højere og højere. Både når det gælder anslag mod retspolitikken og på flygtningeområdet. I takt med at der
bliver færre og færre flygtninge bliver stemmeføringen mere og mere skinger. De 2 Fremskridtspartier samt Venstre og Konservative konkurrerer om "markedet". Det sidste vi har set er Fremskridtspartiets ulækre forslag om et indvandrerregnskab.
Der er brug for en klar og modig markering mod alle tendenser til racisme. Ser vi rundt i Europa kan man se, hvordan den fremmedfjendske højrefløj vinder frem. Et utroligt farligt tegn, der kræver at flere tager sig sammen til at stå imod at sige nej og kæmpe for humanisme og ligeværd.
SF skal gøre det, og vi skal også turde gå ud og sætte den dagsorden lokalt, selv om det måske ikke er populært fra starten. Også indvandrere og flygtninge skal kunne kritiseres. Det er klart. Der er brådne kar i alle lejre .Det skal ikke skjules. Men

opdelingen mellem "os" og "de", er farlig. Den skal aktivt bekæmpes. Det kan vi SF'ere ikke gøre alene. Det kræver, at mange andre også markerer sig og siger nok er nok. Men vi skal turde gå i spidsen. Regeringens skræk for hele diskussionen og tilpasningspolitik overfor hvad de tror er den offentlige mening, er i virkeligheden vand på højrefløjens mølle. Derfor er det endnu vigtigere at give højrefløjens kyniske spekulation i folks usikkerhed et stærkt og mere myndigt modsvar.
Vi skal turde give det.
Nok er nok.
Mange siger, at politik - og i hvert fald i valgte forsamlinger - er det muliges kunst. Det er det måske også, men det er - og skal være så meget mere. Man skal da ikke bruge sit liv bare på at fifle en eller anden detalje igennem. Nej. SF"s store udfordring er, at vi vil så meget mere. Vi vil vise en vision om et bedre samfund . Vi vil afsløre magtmisbrug og grådighed. Vi vil tage det hårde daglige slid for retfærdig fordeling og miljø. For mere lighed på en stadig skævere klode, hvor fattig bliver fattigere og rig rigere. Vi tør åbne for mere demokrati og ægte engagement.
Det lykkes vi selvfølgelig ikke lige godt med hver dag. Eller hvert år. Men det er vores fælles projekt.